

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Město Vroutek**, IČO: 00265705,
sídlem náměstí Míru 166, 439 82 Vroutek,
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Černým,
sídlem Údolní 33, 602 00 Brno,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10,

za účasti osob

zúčastněných na řízení: **I) Kaolin Hlubany, a.s.**, IČO: 48288195,
sídlem Hlubany 63, 441 01 Podbořany,
zastoupena advokátem prof. JUDr. Janem Křížem, CSc.,
sídlem Rybná 678/1, 110 00 Praha 1,

II) Ústecké šrouby, z. s., IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2019, č. j. MZP/2019/530/358,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 5. 2019, č. j. MZP/2019/530/358, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, (dále jen „krajský úřad“) ze dne 11. 1. 2019, č. j. 3957/ZPZ/2017-20/ZD-950, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž krajský úřad společnosti Kaolin Hlubany, a.s., IČO: 48288195, (dále jen „žadatel“) podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně přírody“) povolil výjimku ze zákazů ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů dle § 50 zákona o ochraně přírody, a to pro druhy: čmeláci (*Bombus sp.*), mravenci (*Formica sp.*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), zmije obecná (*Vipera berus*), bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*), břehule říční (*Riparia riparia*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), tuhýk obecný (*Lanius collurio*) a veverka obecná (*Sciurus vulgaris*). Z uvedených druhů jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody všechny druhy ptáků, ještěrka obecná a užovka hladká. Výjimka se povoluje ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje – rušení, zraňování nebo usmrcování; sběru, ničení, poškozování či přemísťování jejich vývojových stádií a jimi užívaných sídel; v souvislosti s realizací záměru „těžba kaolínů v dobývacím prostoru (DP) Skytaly“, a to v souvislosti se zásahem do biotopu zvláště chráněných druhů za splnění podmínek, které jsou uvedeny ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Současně žalobce navrhl, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí a žalovanému uložil povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že záměr „těžba kaolínů v dobývacím prostoru (DP) Skytaly“ je umístěn v jeho správním území. Popsal, že ve věci krajský úřad rozhodoval podruhé, když jeho rozhodnutí o povolení záměru ze dne 12. 4. 2018, č. j. 3957/ZPZ/2017-7/ZD-950, žalovaný zrušil kvůli nedostatečnému odůvodnění naléhavosti veřejného zájmu na realizaci záměru.
3. Správní rozhodnutí žalobce považuje za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Na příkladu citací správních rozhodnutí žalobce poukázal na to, že správní orgány podle něj stejně jako v předchozím řízení založily veškeré své závěry o existenci veřejného zájmu a jeho naléhavosti na podkladech předložených žadatelem a zcela nekriticky je převzaly, což je naprosto nedostačující. Argumentaci žadatele přitom žalobce označil za ryze účelovou, když Česká republika má patřit mezi největší spotřebitele a dominantní vývozce kaolinu a nezaměstnanost je zároveň na historickém minimu. Krajský úřad v této souvislosti uvedl, že primárním veřejným zájmem, který má nad ochranou přírody převažovat, je ekonomický charakter záměru. Veškerá tvrzení krajského úřadu i žalovaného jsou podle žalobce pouze v obecné rovině; nejsou uvedena konkrétní data, co se rozumí „dotěžovanými zdroji“, zdali je skutečně potřeba zajistit za ně náhradu apod.
4. Krajský úřad také nepředložil žádné relevantní údaje o nutnosti těžby kaolinu v uvedené lokalitě a neprokázal ani důvody, proč by veřejný zájem na povolení výjimky a uskutečnění záměru měl být naléhavý. Odkaz krajského úřadu na soulad se zákonem č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“) a koncepčními dokumenty rovněž není namístě. Stejnou logikou by bylo možné odkázat na to, že primárním úkolem a zájmem státu není dosažení Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zisku z vývozu svých nerostných surovin, ale šetrné využívání přírodních zdrojů a ochrana přírodního bohatství. Žalovaný přesto v napadeném rozhodnutí potvrdil rozhodnutí krajského úřadu, aniž by svou úvahu podrobněji zdůvodnil a tvrzení žadatele ověřil.

5. Dotčená oblast se navíc nachází na hranici s územím NATURA 2000, konkrétně v lokalitě Doupovské hory. Z pohledu ochrany přírody se v této lokalitě nachází také významná ptačí oblast. Ptačí oblasti jsou v souladu s ustanovením § 45g zákona o ochraně přírody zařazeny mezi zvláště chráněná území. Orgán ochrany přírody sice může udělit výjimku ze zákazu také v případě evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, v takovém případě však musí dojít k naplnění dalších podmínek stanovených v ustanovení § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody.
6. Žalobce dále poukázal na to, že žalovaný neměl výhrady proti tomu, že se krajský úřad spokojil s popisem skutkového stavu předloženým žadatelem v žádosti o výjimku a taktéž se nezabýval členěním druhů zvláště chráněných živočichů dle stupně jejich ohrožení. Podle žalobce to, že v řízení o povolení výjimky ze zákazů činností podle § 56 zákona o ochraně přírody leží důkazní břemeno na žadateli, který musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění zákonem stanovených podmínek, včetně existence převažujícího veřejného zájmu, v žádném případě neznamená, že se krajský úřad při zjišťování skutkového stavu omezí toliko na podklady, které mu předložil žadatel, jako tomu bylo v tomto případě. Nebyl tak zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
7. Podle žalobce nebyly splněny podmínky podle § 56 zákona o ochraně přírody. Krajský úřad sice v obecné rovině konstatoval vliv záměru na chráněné druhy, následně však došel k závěru, že tyto druhy nebudou významně ovlivněny záměrem, a to aniž by svou úvahu nějakým konkrétním důkazem podpořil. Svůj závěr o tom, že „*záměr je ve veřejném zájmu primárně ekonomického charakteru, neexistuje jiné uspokojivé řešení a neovlivní předmětné druhy tak, aby to zapříčinilo ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhů*“, krajský úřad nijak blíže nezduodnil. Nedostatečně odůvodněno v rozhodnutí správních orgánů bylo i to, proč v daném případě jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Žalobce k tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161, který se obdobně jako v projednávané věci týkal výjimky udělené pro soukromou společnost, která hodlala záměr realizovat především za účelem zisku. Skutečnost, že vedlejším důsledkem podnikatelské činnosti žadatele je zaměstnanost obyvatel dané lokality, však ještě nemusí vytvářet odpovídající sociální veřejný zájem.
8. V projednávané věci krajský úřad provedl poměrování veřejného zájmu na ochraně přírody s jinými zájmy povrchně a nedostatečně. K samotnému porovnání ve vztahu k intenzitě dotčení přírody a krajiny či posouzení otázky existence jiného řešení podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody ze strany správních orgánů nedošlo.
9. Podle žalobce také nebyly splněny další podmínky pro udělení výjimky u zvláště chráněných živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. V případě těchto druhů živočichů (jde o všechny výše uvedené druhy ptáků, ještěrku obecnou a užovku hladkou) je výjimku možné udělit pouze za splnění tří kumulativních podmínek: je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.
10. Nesplnění prvního z těchto požadavků již žalobce popsal výše. K namítané otázce existence jiného uspokojivého řešení krajský úřad bez dalšího konstatoval, že jiné řešení Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

neexistuje. Žalovaný tento nedostatek nenapravil. U poslední podmínky krajský úřad dospěl k závěru, že je tato podmínka splněna, jelikož uvedené druhy ptáků, ještěrka obecná a užovka hladká nepatří mezi druhy, které jsou v nepříznivém stavu z hlediska ochrany. Žalobce však má za to, že ve vztahu k předmětné lokalitě žádné specifické posouzení příznivého stavu druhu neproběhlo, došlo toliko ke konstatování závěru orgánu ochrany, že stav předmětných druhů zvláště chráněných živočichů není negativně ovlivněn ani na lokální úrovni. Podle žalobce je přitom potřeba vždy hodnotit lokální vliv na příznivý stav druhu, a nikoliv toliko vliv na stav druhu v rámci České republiky či snad ještě širšího územního celku. V tomto ohledu považuje žalobce zjištění krajského úřadu za nedostatečně podložené, a to tím spíše, že nebyl proveden ani dostatečně kvalitní biologický průzkum, který by umožnil orgánu ochrany přírody posoudit současný stav toho kterého zvláště chráněného druhu živočichů. Žalovaný měl na tyto nedostatky podle žalobce reagovat zrušením prvostupňového rozhodnutí.

11. Jak prvostupňové, tak napadené rozhodnutí podle žalobce trpí vadou, když z nich není jasné, pro jaký konkrétní záměr byla výjimka podle § 56 zákona o ochraně přírody povolena. K použitému označení „těžba kaolínů v dobývacím prostoru (DP) Skytaly“ žalobce namítl, že dobývací prostor je institut horního práva, konkrétně upravený v § 27 horního zákona. Dobývací prostor stanovuje obvodní báňský úřad rozhodnutím pro konkrétní ložisko vyhrazeného nerostu. Jeho identifikace není dána názvem (např. „Dobývací prostor Skytaly“), ale konkrétním rozhodnutím příslušného báňského úřadu. Z toho je zřejmé, že výroky správních rozhodnutí jsou neurčité, neboť dostatečně určité nevymezují, ve kterém dobývacím prostoru se záměr realizuje, tedy neobsahují konkrétní rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru.

Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný uvedl, že žalobce v žalobě uplatnil ve značné části stejné námitky jako ve správním řízení, se kterými se správními orgány již řádně vypořádaly. Odkázal proto na vydaná rozhodnutí. K namítanému nekritickému přejímání podkladů od žadatele a s tím spojené nepřezkoumatelnosti žalovaný uvedl, že podle rozhodnutí krajského úřadu byla otázka zaměstnanosti pouze podpůrná, nikoli rozhodující z pohledu povolení výjimek. Otázka „dotěžovaných zdrojů“ je ve spise rozvedena ve vyjádření České geologické služby a v prvostupňovém rozhodnutí (viz str. 3 – 4) jsou konkrétní ložiska obdobných charakteristik v oblasti uvedena včetně jejich odhadovaných zásob a let do dotěžení.
13. Naléhavost záměru byla odůvodněna specifickými charakteristikami suroviny v dobývacím prostoru Skytaly ve spojení s údaji o blížícím se dotěžení ložisek s obdobnou charakteristikou. Důvodem pro těžbu právě na tomto ložisku byla unikátnost suroviny. Tato tvrzení byla rovněž potvrzena na žadateli nezávislou institucí – Českou geologickou službou. Za veřejný zájem v řízení nebylo považováno dosažení zisku z vývozu surovin, jak uvádí žalobce, ale standardní provozování ekonomické činnosti umožňující rozvoj a fungování společnosti.
14. K namítané blízkosti oblasti NATURA 2000 žalovaný uvedl, že ptačí oblast Doupovské hory je od záměru dostatečně vzdálena. Vliv na ni byl hodnocen v roce 2005 v době zahájení projednávání záměru dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
15. K námitce ohledně nerozdělení zvláště chráněných druhů do kategorií dle § 48 odst. 2 zákona o ochraně přírody žalovaný odkázal na str. 5 žalovaného rozhodnutí, kde se mimo jiné uvádí, že členění do kategorií není povinnou formální součástí rozhodnutí a s ohledem Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

na stáří seznamu není ani věcně vždy správné a neodráží aktuální ohrožení daných druhů. Aktuální ohrožení druhů přitom krajský úřad při rozhodování jednoznačně zohlednil, jak je zřejmé například z uvedení početností hnízdních populací ptáků. Navíc byl k žádosti doložen biologický průzkum od odborně způsobilé osoby spolu s kopiemi starších podkladů vyhotovených soudním znalcem. Žalovaný proto neměl důvod předložené podklady a rozhodnutí krajského úřadu zpochybňovat.

16. K namítanému neprokázání převahy veřejného zájmu na realizaci záměru nad zájmy ochrany přírody žalovaný uvedl, že pro poměření veřejných zájmů bylo klíčové zjištění, že žádný z druhů nebude významně negativně ovlivněn. Charakter výskytu zvláště chráněných druhů je spíše náhodný a nevýznamný. Míra intenzity ovlivnění v řízení řešených zvláště chráněných druhů je srovnatelná s vlivy běžného obhospodařování krajiny, tedy při lesním či zemědělském hospodaření, při kterých dochází k náhodným střetům obdobné intenzity téměř u většiny předmětných druhů. Proto i jiný zájem relativně nízké intenzity může převážit nad zájmy ochrany přírody. Výsledné řešení je kompromisem, kdy každý ze zájmů v rámci procesu veřejnoprávního projednávání ustoupil. Ochrana přírody připustila ovlivnění zvláště chráněných druhů a žadatel zmenšil plochy původně uvažované těžby. K tomu došlo již v rámci posuzování vlivů na životní prostředí, které předcházelo samotnému řízení o povolení výjimek. Bylo přihlédnuto i k návrhu rekultivací, které představují potenciál pro vznik z pohledu ochrany přírody cenného biotopu.
17. Neexistenci jiného uspokojivého řešení krajský úřad odůvodnil na str. 4 svého rozhodnutí unikátností suroviny, a tedy nemožností těžby jiného ložiska, u kterého by zároveň bylo dostatečně pokročilé veřejnoprávní projednání s ohledem na cíle nahrazení dotěžovaných zdrojů. Podmínka neovlivnění dosažení příznivého stavu druhů podle žalovaného vychází ze zapracování unijního práva na národní úrovni. Hodnocení stavu druhů na republikové úrovni je tedy zcela v pořádku. U ptáků nadto bylo konstatováno, že záměr neovlivní stav druhů ani na úrovni místních populací.
18. Dále žalovaný konstatoval, že ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí je uveden odkaz na rozhodnutí Československých keramických závodů č. j. 294/86 ze dne 27. 6. 1986 o stanovení dobývacího prostoru Skytaly. I bez něj by ale bylo z dalších informací ve výroku zcela nepochybné, o jaké území se jedná. Jiný dobývací prostor se v katastrálním území Skytaly nenachází, což je snadno dohledatelné z veřejně dostupných zdrojů (např. geoportál České geologické služby), a v prvostupňovém rozhodnutí je navíc citováno i závazné stanovisko posuzování vlivů na životní prostředí, které záměr rovněž detailně popisuje.

Replika žalobce

19. Žalobce ve své replice uvedl, že s argumentací žalovaného nesouhlasí, a to zejména s tím, že nedošlo k porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a tudíž byl řádně zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž znovu odkázal na argumenty uvedené v žalobě. Porušení § 3 správního řádu žalobce spatřuje rovněž v tom, že doposud nebyl pro danou lokalitu zadán ke zpracování řádný mykologický průzkum. Žalobce přitom uvádí, že se jedná o oblast vykazující unikátní biodiverzitu vyšších druhů hub, k čemuž odkázal na přiložené stanovisko spolku Mykologického kroužku Kryry ze dne 25. 9. 2019, jež zároveň navrhl provést jako důkaz. V tomto stanovisku má být uvedeno několik významných druhů hub,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přičemž jeden je rovněž uveden také v prováděcí vyhlášce k zákonu o ochraně přírody č. 395/1992 Sb., a to konkrétně hřib Fechtnerův, který je zařazen mezi kriticky ohrožené druhy. Vzhledem k této skutečnosti by měla být přinejmenším i pro něj vydána výjimka ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody. Doposud se však krajský úřad ani žalovaný hodnocením lokality z tohoto hlediska nezabývali, což je v rozporu s § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí je proto i z tohoto důvodu nezákonné, jelikož chybí posouzení záměru z hlediska zvláště chráněných hub.

20. Žalobce v replice též zpochybnil unikátnost suroviny. Ta je podle něj do jisté míry relativní, jelikož mu je známo, že v okolí Podbořan se na otevřených polích s blízkým napojením na pozemní komunikace nachází dvě ložiska bentonitu a kaolinu. Další obdobné ložisko je situováno mezi místní částí města Podbořany Letovem a obcí Blšany. O těchto ložiscích však v předchozích rozhodnutích krajského úřadu ani žalovaného nepadla žádná zmínka, tudíž má žalobce důvodnou pochybnost, zda správní orgány dostatečně zhodnotily, zda je daná lokalita skutečně k těžbě nejvhodnější, zda není možné těžbu v lokalitě jiné a zda pouze nepřevzaly argumentaci osoby zúčastněné na řízení, aniž by ji více prověřily.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

21. Společnost Kaolin Hlubany, a.s., jakožto osoba zúčastněná na řízení I) označila žalobu za nedůvodnou. Ve svém vyjádření citovala rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, podle jehož právní věty *„zájem na řádném využívání nerostného bohatství, který je nepochybně veřejným zájmem, je zabezpečen tím, že organizace, jimž je povoleno provádění hornické činnosti, platí státu úhrady z dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů (§ 33a horního zákona). Z uvedeného vyplývá, že hornická činnost prováděná organizací, třeba prováděná v rámci její podnikatelské činnosti, je též naplněním veřejného zájmu státu na řádném využití nerostného bohatství“*. Podle vyjádření České geologické služby je záměr využití kaolinu v dobývacím prostoru Skytaly a veřejný zájem na hospodárném využívání nerostného bohatství státu v souladu se závazným, veřejně projednaným a schváleným dokumentem – Surovinovou politikou v oblasti nerostných surovin schválenou usnesením Vlády České republiky ze dne 14. 6. 2017. Obdobné ložisko kaolinu vhodného pro výrobu porcelánu se na Podbořansku nachází pouze na ložisku Krásný Dvůr a ložisku Nepomyšl – Velká, přičemž zásoby jsou v obou případech pouze cca na 4 roky. Žadatelem je těženo pouze jedno ložisko, druhé těží konkurenční společnost Sedlecký Kaolin a.s. Vzhledem k velké dopravní vzdálenosti k úpravně v Božičanech (59 km) se ložisko Nepomyšl – Velká v současné době netěží. Podle osoby zúčastněné na řízení I) mají kaoliny z Podbořanska diametrálně odlišné vlastnosti než ostatní kaoliny těžené v České republice, když jsou oproti ostatním podstatně více plastické a obsahují nízké procento barvicích oxidů. To umožňuje jejich použití v oblastech, kde jsou kladeny vysoké nároky na pevnost po vysušení a bělost po výpalu. Ukončení těžby by znamenalo nutnost nahrazení tohoto specifického materiálu dovozem ze zahraničí.
22. Záměr těžby je v souladu s územním plánem města Vroutek. V březnu 2016 byla podána žádost o změnu územního plánu za účelem realizace náhradní dopravní trasy mimo zastavenou část města, ke dni vyjádření však nebyla schválena ani zpracována.
23. Osoba zúčastněná na řízení I) se podle svých slov zabývá pouze těžbou a úpravou jílu a kaolinu, kdy prodej upraveného kaolinu v letech 2016 – 2018 představoval až 99,3 % z celkového objemu tržeb za prodej surovin a 88,55 % z celkového množství prodaných

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

surovin v letech 2015 – 2019. Tvrzení o ukončení těžby na Podbořansku a ukončení fungování společnosti je s ohledem na to vysoce pravděpodobné. Více než 80 % pracovníků zaměstnaných společností je z blízkého okolí Podbořan. Tvrzení o ovlivnění zaměstnanosti na Podbořansku je proto pravdivé, s čímž souvisí i zaměstnanost a ekonomická prosperita firem, které jsou přímými dodavateli služeb a zboží pro osobu zúčastněnou na řízení I) a ve většině případů pochází z jejího blízkého okolí.

24. Dále osoba zúčastněná na řízení I) vyjmenovala své odběratele a uvedla, že o výrobky z kaolinu je v současné době enormní zájem. Výpadek tohoto druhu kaolinu by přitom na českém trhu způsobil jeho nedostatek. Jeho trvalé nahrazení zahraničním dovozem by pak znamenalo výrazně vyšší cenu i z důvodu dopravní vzdálenosti. Poukázala též na navržený plán sanace a rekultivace, podle kterého se v průběhu a bezprostředně po ukončení těžby ještě zlepší podmínky pro život ohrožených živočichů a rostlin v dané oblasti. Možné škody na životním prostředí vzniklé vlivem hornické činnosti výrazně eliminují i podmínky stanovené v prvostupňovém rozhodnutí. Uzavřela, že v procesu EIA bylo konstatováno, že záměr nemá významný negativní vliv na území NATURA 2000.
25. Ústecké šrouby, z. s., jakožto osoba zúčastněná na řízení II) se s podanou žalobou plně ztotožnila. Podle ní je prostorové vymezení lokality, na kterou se výjimka vztahuje, stejně neurčitá, jako ve věci řešené zdejší soudem v rozsudku ze dne 12. 9. 2012, č. j. 15 A 60/2017-67. Takováto nesrozumitelnost výroku by sama o sobě měla být dostatečným důvodem pro zrušení rozhodnutí.

Vyjádření žalobce k vyjádření osoby zúčastněné na řízení I)

26. Žalobce k vyjádření osoby zúčastněné na řízení I) ve svém vyjádření ze dne 25. 10. 2019 uvedl, že s její argumentací nesouhlasí. Žalobce poukázal na to, že v uvedeném případě byl osobě zúčastněné na řízení I) povolen pouze průzkum v místě naleziště; jedná se totiž o průzkumné ložisko kaolinu. Finanční prostředky, které by z její těžební činnosti plynuly do veřejných rozpočtů, zvláště pak rozpočtu žalobce, jsou v porovnání s důsledky těžby zcela zanedbatelné. Důsledky těžby by se projeví nejen v místě těžby samotné, ale i daleko od ložiska prostřednictvím komunikací, které by měly sloužit jako trasy pro odvoz těžného materiálu. Právě na této trase leží také správní území žalobce, u kterého by těžba měla vliv na jeho majetek v souvislosti s poškozením obecních komunikací, které navíc byly v nedávné době opraveny.
27. Žalobce rozporuje názor, podle kterého je jakákoliv těžba nerostů převažujícím veřejným zájmem. Jisté podle něj naopak je, že individuální zájem soukromé společnosti by neměl převážet povinnost státu k šetrnému využívání přírodních zdrojů.
28. K namítané Surovinové politice České republiky žalobce uvedl, že ta ve skutečnosti hovoří především o hospodárném využití ložisek kaolinu a jisté zdrženlivosti při jeho těžbě. Rozporuje též tvrzení o jedinečnosti dotčeného ložiska. Srovnatelná kvalita kaolinu byla zjištěna i v jiných ložiscích. Tvrzení osoby zúčastněné na řízení I) o tom, že se v současné době nevyužívá ložisko Nepomyšl – Velká s ohledem na velkou dopravní vzdálenost k úpravně, je podle žalobce také čistě účelové. Uvedené ložisko se totiž připravuje k další těžbě.
29. K tvrzení o možném zvýšení nezaměstnanosti žalobce uvedl, že podle své Výroční zprávy osoba zúčastněná na řízení I) za rok 2018 zaměstnávala 50 zaměstnanců, 80 % zaměstnanců představuje tedy zhruba 40 osob, k čemuž jako důkaz navrhl příloženou Výroční zprávu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

společnosti Kaolin Hlubany, a.s., za rok 2018. V Podbořanech a okolních obcích žije více než 10 tisíc obyvatel. Pracovní poptávka je v této oblasti podle žalobcem odkazovaných údajů Úřadu práce poměrně vysoká. Žalobce poukázal také na to, že osoba zúčastněná na řízení I) je dceřinou společností zahraničního subjektu. Převážná část vytěženého nerostu, ať už upraveného či surového, je proto osobou zúčastněnou na řízení I) vyvážena mimo území České republiky. Jí uváděné s ní spolupracující subjekty žalobce nerozporoval, ve většině případů však podle něj nejde o subjekty na ní závislé a objem dodávek těchto společností pro osobu zúčastněnou na řízení I) je minimální. Není tak pravdou, že na osobě zúčastněné na řízení I) stojí takřka celý průmysl a zaměstnanost v lokalitě Podbořanska, jak se osoba zúčastněná na řízení I) pokouší ve svém vyjádření naznačit.

30. Rekultivace po plánovaném zásahu do krajiny je zákonným požadavkem již pro povolení těžby samotné. V žádném případě není možné konstatovat plnohodnotný návrat do postižené lokality v případě, že dotčené druhy budou z daného území zcela vyhubeny. Proces posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), který proběhl už v roce 2006, dnes již zcela neodráží aktuální situaci v území a nereflktuje všechny zjištěné druhy rostlin, živočichů a hub. V rámci přípravy posouzení EIA navíc podle žalobce nebyli konzultováni lokální odborníci a zájmová sdružení, a to i přesto, že tyto subjekty dotčené lokality pravidelně monitorují a obhospodařují.

Další vyjádření osoby zúčastněné na řízení I)

31. Osoba zúčastněná na řízení I) některá vyjádření žalobce v podání ze dne 25. 10. 2019 označila za zcela mylná. Úhradu z dobývacího prostoru je totiž podle § 33d horního zákona povinna platit již v době předcházející povolení hornické činnosti. Nepravdivé je i tvrzení o tom, že jí byl povolen pouze průzkum v místě naleziště, když z § 25 horního zákona jednoznačně vyplývá, že dobývací prostor se stanoví po průzkumu ložiska. Osobě zúčastněné na řízení I) již byl dobývací prostor v minulosti přidělen. K argumentaci žalobce o tom, že se důsledky těžby projeví i na komunikacích, po kterých se bude vytěžená surovina přepravovat, osoba zúčastněná na řízení I) předložila a jako důkaz navrhla Dohodu o podílu na zvýšených nákladech na údržbu komunikací, kterou uzavřela se Správou a údržbou silnic Ústeckého kraje. Odkázala též na to, že kaolin je podle § 3 odst. 1 písm. k) horního zákona vyhrazeným nerostem, který tvoří výhradní ložiska, která jsou podle § 5 tohoto zákona majetkem České republiky. Za veřejný zájem na těžbě výhradního ložiska je tak možno považovat již samotné stanovení dobývacího prostoru pro osobu zúčastněnou na řízení I).

Posouzení věci soudem

32. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný soudu do dvou týdnů od doručení výzvy nesdělil svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
33. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

34. Soud nejprve považoval za nutné vyjasnit rozsah soudního přezkumu, neboť námitkami, že pro danou lokalitu nebyl ke zpracování zadán řádný mykologický průzkum a že se důsledky těžby projeví na komunikacích sloužících jako trasy pro odvoz těženého materiálu, se soud nemohl zabývat, jelikož byly uplatněny až po uplynutí lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Soud v případě těchto námitek neseznal, že by rozvíjely jiný, včas uplatněný žalobní bod. Z tohoto důvodu soud neprovedl s těmito námitkami související navrhované důkazy stanoviskem spolku Mykologického kroužku Kryry ze dne 25. 9. 2019, které předložil žalobce, a Dohodou o podílu na zvýšených nákladech na údržbu komunikací, kterou předložila osoba zúčastněná na řízení I).
35. S ohledem na namítanou neurčitost výroků správních orgánů se soud následně zabýval jimi. Podle § 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu. Žalobci lze přisvědčit v obecném tvrzení o tom, že výroková část rozhodnutí musí být dostatečně jasná, přesná, srozumitelná a určitá. Nelze však přisvědčit jeho tvrzení o tom, že na základě formulace výroku prvostupňového rozhodnutí (žalovaný svým výrokem toto rozhodnutí pouze potvrdil a odvolání žalobce zamítl) vznikla pochybnost o tom, ve kterém dobývacím prostoru se záměr realizuje. Soud je totiž toho názoru, že pro identifikaci dobývacího prostoru je dostatečné uvedení jeho názvu. Sám žalobce ostatně nenamítá, že by „dobývací prostor Skytaly“ byl zaměnitelný s jiným dobývacím prostorem. Rozhodnutí o stanovení tohoto dobývacího prostoru, které podle žalobce ve výroku chybí, se navíc v rozporu s jeho tvrzením ve výroku prvostupňového rozhodnutí nachází, když je zde mezi dokumentací doloženou k záměru zmíněno rozhodnutí Československých keramických závodů č. j. 294/86 ze dne 27. 6. 1986 o stanovení dobývacího prostoru Skytaly. Tato námitka žalobce tudíž nebyla důvodná.
36. Soud se dále zabýval námitkami žalobce, ve kterých rozporoval závěry správních orgánů o existenci veřejného zájmu na straně žadatele, jeho naléhavosti a převahou nad zájmem ochrany přírody a otázkou neexistence jiného uspokojivého řešení.
37. Ze spisové dokumentace soud zjistil – a vyplývá to ostatně i z tvrzení účastníků – že na plochu dobývacího prostoru Skytaly byly v době vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně vázány minimálně tyto druhy zvláště chráněných druhů živočichů: čmeláci (*Bombus* sp.), mravenci (*Formica* sp.), ropucha obecná (*Bufo bufo*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), zmije obecná (*Vipera berus*), bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*), břehule říční (*Riparia riparia*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), ůhýk obecný (*Lanius collurio*) a veverka obecná (*Sciurus vulgaris*). Předmětem ochrany podle práva Evropských společenství přitom byly všechny druhy ptáků a druhy ještěrka obecná a užovka hladká. Tyto druhy mohly být dotčeny záměrem žadatele na těžbu kaolinu v dobývacím prostoru Skytaly. Podstatou podané žaloby je otázka, zda v daném případě byly naplněny podmínky pro povolení výjimky z ochrany těchto zvláště chráněných živočichů podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o ochraně přírody.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

38. Podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu.
39. Podle § 56 odst. 2 písm. c) tohoto zákona výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.
40. K tomu je třeba uvést, že jakkoli v případě zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, právní úprava v druhé větě § 56 odst. 1 zákona stanoví další, přísnější podmínky (*neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany*), tento rozdíl je do jisté míry stírán tím, že součástí vyhodnocení převažujícího veřejného zájmu by mělo být i posouzení existence jiného uspokojivého řešení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010-323, publ. pod č. 2593/2011 Sb. NSS, a ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161, publ. pod č. 2879/2013 Sb. NSS).
41. I z tohoto důvodu je tak podle soudu nedůvodný požadavek namítaný žalobcem, podle kterého by se správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí nutně musel zabývat členěním druhů zvláště chráněných živočichů dle stupně jejich ohrožení.
42. Z citovaných ustanovení zákona vyplývá v první řadě nutnost určení, vyhodnocení a následného poměření kolidujících veřejných zájmů, a to zájmu ochrany přírody a jiného veřejného zájmu spojeného se záměrem žadatele. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88, publ. pod č. 7317/2012 Sb. NSS, uvedl, že „*pouze v případě, že správní orgán shledá existenci veřejného zájmu, lze posoudit, zda tento zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody a zda jsou splněny i další podmínky v podobě neexistence jiného uspokojivého řešení a udržení populace daného druhu příznivém stavu z hlediska ochrany*“ (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2015, č. j. 10 As 2/2015-251, publ. pod č. 2030/2015 Sb. NSS). Jakkoli došlo ke změně posuzované právní úpravy (jiný veřejný zájem již nemusí nad zájmem ochrany přírody převažovat „výrazně“), tento soud se s podstatou citovaného závěru plně ztotožňuje.
43. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40, publ. pod č. 3343/2013 Sb. NSS, je konstatováno, že „*...Nejvyšší správní soud již dříve dovodil, že v řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů podle § 56 zákona o ochraně přírody leží důkazní břemeno na žadateli a ten tedy musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění výše vyjmenovaných podmínek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. srpna 2012 č. j. 9 As 30/2012-88), což potvrzuje i odborná literatura (srov. Prchalová, J. Zákon o ochraně přírody a krajiny a NATURA 2000, 2. vydání, Linde Praha, 2010, str. 184)*“. Bylo proto na žadateli, aby tvrdil a navrhoval důkazy k prokázání a převaze tvrzeného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

veřejného zájmu na těžbě kaolinu v dobývacím prostoru Skytaly nad zájmem na nedotčení lokality z hlediska ochrany populací dvanácti druhů zvláště chráněných živočichů (k tomu také viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 91/2014-37, publ. pod č. 314/2015 Sb. NSS, a ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88, publ. pod č. 7317/2012 Sb. NSS).

44. Při posouzení otázky existence veřejného zájmu na straně žadatele se krajský úřad ztotožnil s názorem žadatele, podle kterého využití nerostného bohatství naplňuje znaky veřejného zájmu. Opřel se přitom mj. o citaci právní věty rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, publ. pod č. 2254/2011 Sb. NSS, kterou v doplnění žádosti o udělení výjimky ze zákona o ochraně přírody ze dne 15. 11. 2017 uvedl žadatel, a podle které *„zájem na řádném využívání nerostného bohatství, který je nepochybně veřejným zájmem, je zabezpečen tím, že organizace, jimž je povoleno provádění hornické činnosti, platí státu úhrady z dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů (§ 33a horního zákona). Z uvedeného vyplývá, že hornická činnost prováděná organizací, třeba prováděná v rámci její podnikatelské činnosti, je též naplněním veřejného zájmu státu na řádném využití nerostného bohatství.“*
45. K tomu soud doplňuje, že účelem horního zákona je stanovit zásady ochrany a hospodárného využívání nerostného bohatství. Podle § 5 horního zákona nerostné bohatství podle tohoto zákona tvoří ložiska vyhrazených nerostů (dále jen "výhradní ložiska"). Nerostné bohatství na území České republiky je ve vlastnictví České republiky. Kaolin je podle § 3 odst. 1 písm. k) horního zákona vyhrazeným nerostem.
46. Soud považuje za nesprávný závěr, podle kterého by využití nerostného bohatství (zřejmě vždy) naplňovalo znaky veřejného zájmu. Konkrétní veřejný zájem na straně žadatele nelze dovodit z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, publ. pod č. 2254/2011 Sb. NSS. K němu publikovaná právní věta sice skutečně zní tak, jak bylo uvedeno v žádosti žadatele a následně prvostupňovém rozhodnutí, je však třeba uvést, že právní věta sama o sobě není závazná. Za důležitější však soud považuje to, že v samotném rozhodnutí tato věta ani takovýto názor uvedeny nejsou a podle názoru tohoto soudu z něj ani nevyplynají. Jakkoli tedy právní věta má v ideálním případě být stručným a výstižným shrnutím rozhodnutí a má svou relevanci pro další činnost soudů, v případě této věci tomu tak podle názoru tohoto soudu nebylo, o čemž svědčí i to, že v pozdější dostupné judikatuře správních soudů nebyla s výjimkou snad pouze rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2014, č. j. 8 A 188/2010-50, citována.
47. Za přílehavější a přesnější tento soud považuje názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 2 As 196/2016-133, podle kterého *„[...] je těžba nerostů dle současné právní úpravy především podnikatelskou činností soukromých osob. Z čl. 7 Ústavy České republiky nelze, na rozdíl např. od obecného veřejného zájmu na ochraně životního prostředí, dovodit paušální závěr o ústavně chráněném veřejném zájmu na těžbě vyhrazených nerostů. Stát jako vlastník těchto nerostů má pouze povinnost dbát o jejich šetrné využívání a respektovat tuto prioritu ve své vlastní činnosti (BAHÝL'OVÁ, L. a kol. Ústava České republiky. Komentář. Praha: Linde, str. 133). Na rozdíl od projektů, jejichž realizace spíše odpovídá hlediskům veřejného zájmu, jako například výstavba dopravní infrastruktury, především té dálniční (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010 – 323), výroba energie z obnovitelných zdrojů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2017, č. j. 2 As 207/2016 – 46) či realizace protipovodňových opatření (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2009, č. j. 8 As 5/2008 – 93), je těžbu nerostů třeba považovat*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

spíše za činnost, o jejímž přínosu z hlediska veřejného zájmu je možné polemizovat. Záležet bude například na významu nerostu coby strategické suroviny, aktuální surovinové politice státu či jejích společenských přínosech, např. v podobě vytvoření nových pracovních míst (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2015, č. j. 10 As 2/2015 – 251).“

48. Shledat existenci veřejného zájmu na straně žadatele pouze na základě právní věty dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, publ. pod č. 2254/2011 Sb. NSS, tedy podle názoru zdejšího soudu nelze.
49. Krajský úřad však existenci veřejného zájmu na straně žadatele shledal i na základě tvrzení žadatele, podle kterého by nepovolení těžby mělo za následek ukončení těžby na Podbořansku, ukončení fungování společnosti a propuštění všech jejích zaměstnanců, jakož i negativní následky na dodavatelské společnosti v regionu, ve kterém je tradičně vyšší míra nezaměstnanosti. Nedostatek suroviny by měl podle žadatele za následek nutnost jejího dovozu ze zahraničí. Uvedl též deset společností zabývajících se výrobou porcelánu či elektroporcelánu, které od něj surovinu dodávají a kterých by se toto dotklo.
50. Jde-li o tato tvrzení, soud se ztotožňuje s námitkou žalobce, podle kterého žadatel tvrzené skutečnosti pouze tvrdil, nijak je však nedokládal. Krajský úřad pak tato nepodložená tvrzení bez dalšího převzal a nesprávně je použil pro svůj závěr o existenci veřejného zájmu na straně žadatele. Není přitom úkolem soudu, aby správním orgánem opomenuté podklady, bez kterých nelze učinit závěr o skutkovém stavu, opatroval v soudním řízení a následně je hodnotil, neboť by tím nepřipustně nahrazoval roli správních orgánů. Z tohoto důvodu soud neprovedl žalobcem navržený důkaz Výroční zprávou společnosti Kaolin Hlubany, a.s., za rok 2018.
51. Jak rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, publ. pod č. 2254/2011 Sb. NSS, tak tvrzení žadatele o následcích ukončení těžby na Podbořansku shrnutá v předchozím odstavci tedy nemohly být podklady pro závěr o existenci veřejného zájmu a jeho naléhavosti na straně žadatele.
52. Krajský úřad však vyšel i z žadatelem předloženého vyjádření České geologické služby (dále jen „ČGS“) ze dne 22. 11. 2018 nazvaného Expertní stanovisko ČGS k navrhované těžbě ve stanoveném dobývacím prostoru Skytaly na výhradním ložisku kaolinu Skytaly – Rybička. Právě z něj přitom podle názoru soudu existence veřejného zájmu i jeho naléhavosti na straně žadatele vyplývala. Ve stanovisku jsou popsány zásadní postavení kaolinu jako nerostného bohatství České republiky i soulad záměru se státní surovinovou politikou a regionální surovinovou politikou Ústeckého kraje. Podbořansko a Kadaňsko jsou ve Stanovisku popsány jako oblasti s celostátně významnou surovinovou základnou kaolinů papírenských, pro výrobu porcelánů a kaolinů keramických s významnou produkcí v současnosti a dobrým ložiskovým potenciálem pro budoucí těžbu v dalších desetiletích. Ložisko Skytaly – Rybička v dobývacím prostoru Skytaly je popsáno jako významný zdroj kvalitního kaolinu za situace, kdy se oblast Podbořanska vyznačuje velmi nízkou roztěžeností výhradních ložisek kaolinu. Podrobně popsána je situace týkající se jiných rezervních ložisek kaolinu i to, že na jediném dalším ložisku kaolinu pro výrobu porcelánu na Podbořansku Krásný dvůr – Podbořany podle reálného odhadu postačuje surovina pouze na další 3 a půl až 4 roky. Z rezervních ložisek kaolinu pro keramický průmysl se na území Ústeckého kraje dotěžuje pouze na výhradním ložisku Nepomyšl – Velká, kdy se však jedná o ložisko s velmi nízkou životností zásob. I jediné ložisko kaolinu vhodného pro papírenství Rokle se vyznačuje zásobami spíše menších objemů. Jedinou plnohodnotnou náhradou za postupně dotěžovaná ložiska Nepomyšl – Velká a Krásný Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dvůr – Podbořany tak má být právě výhradní ložisko Skytaly – Rybička s minimálně 2-3krát většími objemy kvalitního kaolinu, než mají jiná rezervní ložiska.

53. Prvostupňové rozhodnutí uvedené závěry ČGS dostatečným způsobem shrnuje, a to zejména v posledním odstavci na straně 3, který pokračuje i na následující straně. Jsou zde přitom uvedena konkrétní data a není ani pochyb – jak se snaží v žalobě nastínit žalobce – co je míněno „dotěžovanými zdroji“ a že skutečně byla shledána potřeba zajistit za ně náhradu.
54. I z prvostupňového rozhodnutí pak vyplývá, že záměr těžby v dobývacím prostoru Skytaly navíc byl ve vysokém stupni rozpracovanosti, kdy byl již v minulosti stanoven dobývací prostor Skytaly a v nedávné době (rok 2016) proběhl proces posuzování vlivu záměru na životní prostředí a vydáno bylo souhlasné závazné stanovisko EIA a že těžba je také v souladu s vymezením dobývacího prostoru v územním plánu žalobce.
55. Soud proto uzavírá, že závěr o existenci veřejného zájmu i jeho naléhavosti na straně žadatele mohly správní orgány učinit i jen pouze na základě Expertního stanoviska ČGS k navrhované těžbě ve stanoveném dobývacím prostoru Skytaly na výhradním ložisku kaolinu Skytaly – Rybička. V daném případě tak přezkoumatelným způsobem učinily.
56. Neexistence jiného uspokojivého řešení je pak dána nepřemístitelností výhradního ložiska kaolinu Skytaly – Rybička, tedy nemožností realizovat veřejný zájem na straně žadatele jiným způsobem.
57. Závěry krajského úřadu ohledně předpokládaného vlivu záměru na zvláště chráněné druhy živočichů, se kterými se žalovaný ztotožnil, vycházely z provedených přírodovědeckých průzkumů, které jsou uvedeny jako podklady rozhodnutí, zejména pak z biologického posouzení záměru, který zpracoval RNDr. Adam Vele, Ph.D., v říjnu 2016 mj. na základě terénního průzkumu oblasti dobývacího prostoru Skytaly v období července až září 2016. Není tak pravdou, že ve vztahu k předmětné lokalitě žádné specifické posouzení příznivého stavu druhů neproběhlo, jak tvrdil žalobce v žalobě. Žalobce v žalobě také namítl, *„nebyl proveden ani dostatečně kvalitní biologický průzkum, který by umožnil orgánu ochrany přírody posoudit současný stav toho kterého zvláště chráněného druhu živočichů“*, toto své přesvědčení však nijak neodůvodnil.
58. Jde-li o chráněné druhy ptáků, podle správních rozhodnutí a biologického posouzení záměru zde v případě břehule říční v posledních letech její výskyt nebyl zaznamenán. U ostatních druhů ptáků bylo průzkumem předpokládáno, resp. v případě ťuhýka zaznamenáno hnízdění po jednom páru od každého druhu. Krajský úřad konstatoval, že záměrem dojde ke zničení hnízdního biotopu či jeho části, předpokládán je však vznik nového biotopu, který budou moci ptáci omezeně využívat minimálně jako potravní biotop. S ohledem na aktuálně odhadovanou početnost druhů v České republice v řádech tisíců u krutihlava a bramborníčka a desítek tisíc u ťuhýka bylo dovozeno, že záměr významně neovlivní stav druhů ani na úrovni místních populací. Při nezpochybnění výchozích předpokladů (jeden hnízdící pár versus minimálně tisíce jedinců ohroženého druhu na území České republiky) soud tuto úvahu neshledává jakkoli vadnou.
59. Soud v této souvislosti k žalobcem namítané blízkosti území NATURA 2000, konkrétně v lokalitě Doupovské hory, kde se má nacházet také významná ptačí oblast, podotýká, že pokud by posuzovaná oblast dobývacího prostoru Skytaly byla pro zvláště chráněné druhy ptáků významná, lze předpokládat, že by se to projevilo v podkladech rozhodnutí, zejména pak ve zmíněném biologickém posouzení záměru, což se však nestalo.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

60. U plazů bylo krajským úřadem na základě biologického posouzení záměru konstatováno, že jde o mobilní druhy, kterými bude využíván i samotný těžební prostor, který pro ně bude alespoň zčásti vhodným biotopem. Hnízdo mravenců mělo být přemístěno, u veverky byl předpokládán posun teritoria a využívání navazujících lesních porostů. U žádného druhu, přičemž uvažováno bylo pouze o místních populacích v řádech jednotek jedinců, proto krajský úřad nepředpokládal negativní ovlivnění významné pro cíle jejich ochrany. U ropuchy byla průzkumem dovozena populace o velikosti jednotek až nejnižších desítek jedinců. V dobývacím prostoru ropucha nemá možnost rozmnožování, a k jejímu dotčení ve smyslu redukce potravního a úkrytového biotopu tedy dojde. Zároveň však krajský úřad konstatoval, že u obdobných prostorů v oblasti dochází při zahloubení pod úroveň spodní vody nebo i vlivem snížené propustnosti zemin k vytváření malých tůňek a mělkých mokřadů, které jsou ropuchy schopny využívat k rozmnožování. Může se tedy stát, že záměr situaci pro jejich druh zlepší. Totéž se podle žalovaného týká i čmeláků.
61. Závěr správních orgánů o tom, že u žádného ze zvláště chráněných druhů živočichů nedojde k významnému negativnímu ovlivnění tak, aby to zapříčinilo ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, a intenzita dotčení veřejného zájmu ochrany přírody je tedy velmi nízká, na základě výše uvedeného ob stojí. S ohledem na zjištěnou existenci veřejného zájmu, jeho naléhavost a neexistenci jiného uspokojivého řešení pak soud jako dostatečně odůvodněný hodnotí i závěr o tom, že veřejný zájem na straně žadatele převážil nad zájmem ochrany zvláště chráněných druhů živočichů.
62. Žalobu soud vyhodnotil v rámci uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
63. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
64. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobám zúčastněným na řízení uloženy žádné povinnosti. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016-53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015-8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015-49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015-43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014-67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015-49) soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osob zúčastněných na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 29. září 2021

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)